

רע"פ 297/15 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 297/15

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקש: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, מיום 14.12.2014, בעפ"ג 14-01-29573, שניתן על-ידי כב' השופטים: א' סטולר; ז' בוסתן; ד' מרשק-מרום

בשם המבקש: עו"ד אבישי שפיגל

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטים א' סטולר; ז' בוסתן; ו-ד' מרשק מרום), בעפ"ג 14-01-29573, מיום 14.12.2014, בגדרו התקבל ערעורה של המדינה על גזר דינו של בית משפט השלום (כב' השופט א' הימן - סג"נ), בת"פ 13-08-24655, מיום 10.12.2013.

2. בד בבד עם הבקשה לרשות ערעור, הגיש המבקש בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל שהושת עליו. בהחלטתי מיום 13.1.2015, הוריתי על עיכוב ביצוע העונש עד להכרעה בבקשה לרשות ערעור.

3. נגד המבקש הוגש כתב אישום מתוקן, המייחס לו את העבירות הבאות: ניסיון תקיפה סתם, לפי סעיף 379, בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); ותקיפה הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 380 לחוק העונשין. מכתב האישום אשר הוגש נגד המבקש, עולה כי ביום 11.8.2013, סמוך לשעה 20:30, בבית המשפחה, ראתה אחותו של המבקש (להלן: האחות) כי הוא שוכב בסלון, מתבוסס בקיא, לאחר ששתה משקה אלכוהול. נטען, כי אמו של המבקש (להלן: האם) ניקתה אותו, ובהמשך התעורר, והחל למלמל ולגדף. עוד מסופר, כי האם ביקשה מן המבקש שילך לחדרו, אך הוא סירב, וביקש בצעקות שיאכילו אותו. בהמשך נטען, כי המבקש דחף את אימו, היכה אותה בפניה וירק עליה. בתגובה, ניסתה האחות להרחיק את המבקש מאמו, אך המבקש אחז בחוזקה בשערה של האם, תוך שהוא דוחף אותה לעבר אחד מקירות הבית, לוחץ על פניה ועל משקפיה, וגורם לה לסימן חבלה בעינה. נטען בנוסף, כי המבקש השליך את מחשבה האישי של האחות על הקיר, ולאחר מכן הוא השליך לעברה את מסך המחשב, אך לא פגע בה. בתגובה למעשים אלו, דחפה האחות את המבקש אל מחוץ לחדרה, ונעלה את הדלת. המבקש פרץ את דלת החדר בכוח, תוך שהוא שובר אותה, וממשיך לגדף ולירוק על אמו. בהמשך, נטלה האחות מיכל גז פלפל, והתריעה בפני המבקש כי אם לא יחדל ממעשיו, היא תרסס אותו. המבקש לא שהה לאזהרותיה של האחות, והשיב כי ירסס אותה בעיניה. לאחר מכן, נטלה האם את מיכל הגז, והתריעה אף היא בפני המבקש כי אם לא יחדל ממעשיו, היא תרסס אותו, ומשלא חדל המבקש ממעשיו, ריססה האם את הגז לכיוונו. ואולם, אף ריסוס הגז על-ידי האם, לא הביא לכך שהמבקש יחדל ממעשיו, והוא קרב אל אמו, הפיל אותה ארצה, ומרח את נוזל הגז על פניה. משראתה זאת האחות, ריססה את פני המבקש בגז, עד שחדל ממעשיו, והלך לשטוף את פניו.

יחד עם הגשת כתב האישום, הוגשה בקשה לעצור את המבקש עד לתום ההליכים, ובנוסף, ביקשה המשיבה, כי תוגש חוות דעת פסיכיאטרית בעניינו של המבקש. בהמשך, שוחרר המבקש לחלופת מעצר, בבית דיוור מוגן בו מתגורר סבו, וזאת לאחר שלא נמצאה חלופת מעצר אחרת, נוכח נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של המבקש. ואולם, משהפר המבקש את תנאי שחרורו, נעצר בשנית.

4. ביום 9.12.2013, הורשע המבקש לאחר הודאתו, בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום, וביום 10.12.2019, נגזר דינו של המבקש. בפתח גזר הדין, עמד בית משפט השלום על נסיבותיו האישיות הקשות של המבקש, ועל הקשיים שהתעוררו בעניינו, עקב הבקשה למעצר עד תום ההליכים, נוכח היעדר חלופת מעצר ראויה. במסגרת הטיעונים לעונש, טענה המשיבה, כי מדובר במקרה אלימות חמור מצידו של המבקש, כלפי בני משפחתו, המחייב הטלת עונש מאסר שלא יפחת משנה, וזאת חרף גילו הצעיר של המבקש, ועברו הפלילי הנקי. בית משפט השלום, מצא לנכון להדגיש, בהקשר זה, כי "אילו ידעה אם הנאשם [המבקש] לאן תוביל תלונתה במשטרה או הזעקתה, לא הייתה מעזה לעשות מעשה זה. מן הסתם הייתה מוצאת דרך אחרת לפתור את בעיותיו של הנאשם [המבקש]". הסניגור מצדו הפנה לגילו הצעיר של המבקש; להיעדר עבר פלילי; ולכך שהמבקש למד את לקחו. לעניין מתחם הענישה הראוי, ציין בית משפט השלום, כי "מעשי הנאשם [המבקש], ניסיון תקיפה סתם ותקיפה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות של אלימות שגילה כלפי אמו ואחותו, ובנסיבות בהן היה בגילופין, יש בהן כדי לקבוע מתחם עונש הולם שבין מאסר על תנאי לעונש מאסר בפועל למשך מספר חודשים". בית המשפט ציין לחומרה, את העובדה כי המבקש היה בגילופין בעת ביצוע המעשים. לצד זאת, הודגשו הנסיבות המקלות בעניינו של המבקש, כפי שטען להן הסניגור. בהתאם לכך, השית בית משפט השלום על המבקש את העונשים הבאים: 5 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור המבקש, במשך 3 שנים, עבירה שיש עמה מרכיב של אלימות כלפי גופו של אדם, או עבירה של הפרת הוראה חוקית; והתחייבות בסך של 2000 ₪, להימנע מלעבור עבירה של אלימות כלפי גופו של אדם, במשך שלוש שנים.

5. המשיבה ערערה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, על גזר דינו של בית משפט השלום. בערעורה, טענה המשיבה, כי העונש שנגזר על המבקש, הינו עונש מקל, החורג באופן קיצוני מן הענישה הראויה במקרים כגון דא. טרם מתן פסק הדין בערעור, נשלח המבקש אל הממונה על עבודות השירות לצורך קביעת התאמתו. ואולם, משלא השלים המבקש את הבדיקה הפסיכיאטרית ולא מסר בדיקת שתן, נקבע, כי אין הוא מתאים לרצות את עונשו, בדרך של עבודות שירות. ביום 14.12.2014, קיבל בית המשפט המחוזי את ערעורה של המשיבה, וזאת בניגוד להמלצת שירות המבחן, לפיה יש להותיר את העונש שהושת על המערער על כנו. במסגרת פסק הדין, הדגיש בית המשפט המחוזי כי: "כפי שתואר בעובדות, המעשה שנעשה הוא חמור ביותר, כולל אלימות קשה כנגד אמו וכנגד אחותו [של המבקש], כנגד רכוש בבית, ההזדמנויות הרבות שניתנו למשיב [למבקש] ואישיותו, כפי שהדבר בא לידי ביטוי בתסקיר שירות המבחן, הביאה אותנו למסקנה, כי לא היה מקום לנהוג איתו בסלחנות, ויש למצות איתו את הדין". בהתאם לכך, השית בית המשפט המחוזי על המבקש, 5 חודשי מאסר "מאחורי סורג ובריח", בניכוי הימים בהם שהה במעצר.

הבקשה לרשות ערעור

6. המבקש הגיש בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי. בבקשת רשות הערעור שהגיש, טען המבקש, כי יש לאפשר לו לרצות את עונש המאסר בפועל שהושת עליו, בדרך של עבודות שירות, ולא "מאחורי סורג ובריח", נוכח נסיבותיו האישיות, ובכלל זאת, מצבו הפסיכיאטרי הקשה; 45 ימי המאסר בהם שהה, אשר גרמו לו ל"טראומה איומה"; חלוף הזמן ממועד ביצוע העבירות; והפגיעה הצפויה בהליך השיקום שעבר.

דיון והכרעה

7. ידועה ומושרשת ההלכה, לפיה רשות ערעור "בגלגול שלישי" תינתן בצמצום, והיא מוגבלת למקרים חריגים אשר מעוררים שאלה בעלת חשיבות משפטית או ציבורית, החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים, או למקרים בהם קיים חשש לעיוות דין כלפי המבקש (רע"פ 11/15 פלוני נ' מדינת ישראל (20.1.2015); רע"פ 8858/14 יעקובוב נ' מדינת ישראל (15.1.2015); רע"פ 7600/14 לב נ' מדינת ישראל (23.11.2014)). לאחר שעיינתי בבקשה שלפניי ובנספחיה, לא מצאתי כי יש בטענותיו של המבקש דבר החורג מעניינו הפרטי, ואף לא מתעורר, במקרה דנן, חשש לעיוות דין כלפי המבקש. בהתאם לכך, הבקשה לרשות ערעור איננה עומדת באמות המידה שנקבעו בפסיקה, כאמור, ודינה להידחות.

8. יתר על כן, כל עניינה של בקשת רשות הערעור שלפניי, היא בערעור על חומרת העונש שהושת על המבקש, וכפי שציינתי ברע"פ 5423/14 קופרמן נ' מדינת ישראל (30.9.2014):

"החמרה בעונש שהוטל על המבקש בערכאת הערעור, כשלעצמה, אינה מהווה עילה למתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי" (רע"פ 8433/12 אברג'יל נ' מדינת ישראל (24.12.2012); רע"פ 2426/12 מחאמיד נ' מדינת ישראל (1.4.2012); רע"פ 4883/12 הררי נ' מדינת ישראל (28.6.2012)). עוד נלמד מן הפסיקה, כי יתכנו מקרים בהם פער בין העונש, אותו השיתה הערכאה הדיונית לבין זה שהוטל בערכאת הערעור, יצדיק מתן רשות ערעור. ואולם, "אין זו תוצאה הכרחית או מיידית של קיומו של פער. הבחינה האם מוצדק מתן רשות ערעור תלויה בנסיבותיו הקונקרטיים של כל מקרה ומקרה" (רע"פ 4791/08 כהן נ' מדינת ישראל, בפסקה 11 (9.2.2009))."

9. ואכן, הנני סבור כי בנסיבות המקרה דנן, מדובר בעונש הולם וראוי, בשים לב, לחומרת מעשיו של המבקש, אשר הפגין אלימות קשה כלפי אמו ואחותו; ולהזדמנויות הרבות שניתנו לו על-ידי הממונה על עבודות השירות. יחד עם זאת, ניתן משקל במסגרת פסק דינו של בית המשפט המחוזי, לנסיבותיו האישיות של המבקש, ולעמדה של אמו, כפי שהובאה במכתב שכתבה לבית המשפט המחוזי, באשר לשיפור שחל ביחסים בין המבקש ליתר בני ביתו.

10. נוכח האמור, הבקשה לרשות ערעור נדחית בזאת, והחלטתי, מיום 13.1.2015, במסגרתה הוריתי על עיכוב ביצוע העונש, מתבטלת. המבקש יתייצב לריצוי עונשו ביום 23.2.2015, עד לשעה 10:00, בימ"ר הדריים או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון ועותק מהחלטה זו. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, א' בשבט התשע"ה (21.1.2015).

שׁוֹפֵט